
Sonradan Görmeler

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Değerli kardeşler, Resûlullah aleyhisselam Efendimiz'in gerek Allah'ın kitabı Kur'an'dandır dediği şeyler ve gerekse bizim hadis diye bildiğimiz sözleri, imanımızdan dolayı bizim için önemlidir.

Filan âlimin filan sözünü çok beğendik, çok güzel söylemiş demek başka şey, Resûlullah şöyle buyurmuş demek başka bir şey.

Filan âlim, filan müçtehit, filan şeyh efendi... kim olursa olsun hatta hangi sahabi olursa olsun, Ebu Bekir'inden Ali'sinden Enes'ine kadar, bir söz söylediklerinde o, Allah'ın ve Peygamber'in sözü gibi asla değildir. Çok değerlidir, önemlidir, kaydedilmelidir ayrı mesele ama o çok değerli tuttuğumuz filan sahabi, filan müçtehit, filan âlim, filan şeyh efendi güzelliği kadar, doğruluğu kadar, uygunluğu kadar bizi bağlar; daha üstünü bulduğumuz zaman onu not defterinde bırakırız. Daha üstün olan söze yaklaşıyoruz. Allah ve Peygamberi dışındaki herkes için geçerli bu kural.

Peygamber aleyhisselam Efendimiz bir söz söylediği zaman, kıyamet gününe kadar o sözün daha iyisi yoktur diyerek iman ediyoruz biz. Yedinci asra kadar, İstanbul'un fethine kadar, filan döneme kadar çok muhteşem bir sözdü peygamber sözü, sonra daha iyisini bulduk -hâşâ- diyemeyiz çünkü o esasen bir insan sözü değildir. O Allah'ın sözüdür, Peygamber'ine söylettirmiştir. Şu da var ki Peygamber sözüdür diye takvim yaprağında yazan her sözü Peygamber sözü olarak anlayamayız. Peygamber Efendimiz'e ait olup olmadığı kim tarafından bize ulaştırılması ile ancak anlaşılır.

Her zaman vurguladığımız gibi Resûlullah Efendimiz'in sözleri hadis kitabı diye kitaplarda kayıtlıdır. Bu kitaplar da yüzlerce sene süren ilmi çalışma sonunda bugünlere kadar harf harf incelenerek getirilmiştir ve Buharî, Müslim isimli iki kitaptaki hadis-i şeriflerin Peygamber aleyhisselama ait bilgiler olarak doğru olduğuna ümmet kararı verilmiştir. Yemen'deki âlimler, Mağrip'teki müçtehitler böyle demiştir demiyorum; 1900'lü yıllara kadar yani Müslümanlar'ın çocuklarını İslam dinini öğrenmek için İngiltere'ye, Hollanda'ya, Almanya'ya, Fransa'ya ve Amerika'ya göndermeye başladığı ve hadis âlimlerinin İngiltere'deki bir papaz üniversitesinden diploma alıp burada bize hadis okutmaya kalktığı zamana kadarki "ümmet-i Muhammed benim" diyen herkes -bu cümleyi tekrar vurguluyorum- ümmet-i Muhammed benim diyen herkes, Buharî ve Müslim isimli iki kitaptaki sözlerin Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'e ait olduğunda söz birliği etmiştir.

Milyarlarca mümin böyle inanmıştır. Sonra Müslümanlar, Hıristiyan papazlardan ve Yahudi hahamlardan dini öğrenmek üzere çocuklarını bir de üzerine para vererek, evdeki öküzlerini kağıt arabalarını satarak, traktörlerini satarak oryantalistlerin okullarına gönderdiği zamandan beridir de on üç asırdır doğru kabul edilen şeylerde yanlışlıklar olduğu ortaya çıktı(!) Artık biraz basireti olan mümin, bu süreçte tahmin eder neyin nasıl olduğunu. Kâfirler nasıl Müslümanlar'a ait topraklarda 30-40 sene sonra ortaya çıkacak tohumlar atıyor da sonra biz bakıyoruz ki Allah Allah, bu topraklarda başkasının da hakkı varmış diye.

Aynı şey Resûlullah aleyhisselama ait sözlerin toplu bulunduğu bir kitap olan Buharî ve Müslim için de söylendiğinde önce Müslümanlar "ne demek istiyor bu adamlar, gâvur sana

ne benim Buharî'mden" deyip attılar bir kenara. Aradan bir asır geçince baktık ki koca koca sarıklı sakallı hocalar bile Buharî'nin içinde hatalar bulmaya başladılar.

Buharî ve Müslim, her iki kitabımız yüzbinlerce âlimin sabahtan akşama akşamdan sabaha kadar oturup Allah'ın rızası için, cihat ruhuyla üzerinde emek verdikleri, yüz binlerce insanın satır satır ezberlediği bir kitaptır; ama Kur'an değildir şüphesiz.

Burada kerametvari bir söz söyleyeyim. Keramet nasıl olsa bedava gösteriliyor bir de benim kerametim çıksın. Yıllar, nesiller sonra bir gün bu sözler dinlenirken birileri karşımıza çıkıp "Kur'an ne derse başımızın üstünde. Hadislere gelince... onu Emevî uydurdu, bunu Abbasî uydurdu" diye sanki ansiklopedi baskı farklılıkları varmış gibi anlatıyorlar ya, şu Kur'an düşkünlüğü gibi gösterilen tabur var ya, çok geçmez, 20-30 sene sonra Allah bilir - inşallah da olmaz- "Kur'an'da da esasen bazı yanlışlıklar varmış, büyük gayretler üzerine bunu düzelterek Allah'ın izniyle" dendiğini duyanlar şaşmasın.

Bu keramet midir yoksa görünen köy müdür onu bilemem. Önce dış kapıyı zorluyor hırsız. Sonra bileziklerin bulunduğu kapıyı açacak. Şimdi Buharî'ye sataşılırken, Müslim'e sataşılırken -ki her ikisi de masum ve Kur'an düzeyinde bir kitap değil, bunu zaten konuşmuyoruz- bunu yapanların bilerek veya bilmeyerek asıl hedeflerinin Allah'ın kitabı olduğunu bilelim. Ona göre Kur'an'ımıza, Peygamber'imize sahip çıkalım değerli kardeşler.

Bu bilgidен sonra Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz'in Buharî'de ve Müslim'de rivayet edilen bir hadis-i şerifini gündeme getireceğim. Bu girişi yapmaya neden ihtiyaç hissettim; çünkü burada Resûlullah aleyhisselam Efendimiz bize göre, bu kadar büyük teknoloji sahibi bir nesil olduğumuz hâlde bize göre olacak bir şey değil, nasıl oldu diye tereddüt etme ihtimalimiz olur maazallah, o nedenle böyle giriş yaptım. Şu hadis, Resûlullah aleyhisselam Efendimiz'in sözü. Bir takvim yaprağında değil, Buharî'de ve Müslim'de rivayet edilen bir hadis-i şeriftir. İnşallah bilgimiz doğrultusunda inanıyoruz ki, Allah'ın izniyle yüzde 100 civarında doğru bir bilgidен söz ediyoruz şu anda biz kardeşler.

Resûlullah aleyhisselam Efendimiz eski ümmetlerden olan İsrailoğulları'na ait bir olayı anlatıyor. Bir köyde yaşayan üç insandan söz ediyor. Biri abras yani cüzzamlı gibi, vücudunda benekler bulunan bir adam. Başı kel olan bir adam ve bir de kör adam. Üç kişiden söz ediyor. Diyor ki Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz: Bir gün Allah bunlara insan şeklinde bir melek gönderdi. Melek bu abraza geldi, "bir derdin var mı" dedi. E görmüyor musun, insanların içinde dolaşamıyorum. "Benim sana iyiliğim dokunabilir" dedi melek. Ne yaparsın? Onun derisinde elini gezdirdi. Adam bir de baktı ki derisi düzelmiş. Çok mutlu oldu.

Sonra demiş ki ona, başka bir isteğin var mı, mal ister misin demiş. Ben deveyi çok severim demiş adam. Ona bir tane deve bağışlamış. Kısa zamanda adamın devesi sürülere dönüşmüş.

Kel adama gitmiş, aynı konuşmayı yapmış. O da "utanıyorum kendimden" demiş. Elini başına sürünce adamın saçı tekrar büyümüş. Ne istersin mal olarak, demiş. Ben ineği çok severim demiş adam. Ona da inek bağışlamış. Onun da inek sürüsü olmuş. Muş muş diyoruz ama Resûlullah aleyhisselam söylediği için biz inanarak söylüyoruz.

Üçüncü şahıs olan âmâyâ gitmiş. Sormuş. O da körlükten, dünyayı görememekten ızdırap duyduğunu söylemiş. Eliyle adamın gözüne değdirince adamın gözü tekrar görmüş ve ona ne istersin sen mal olarak diye sorunca "koyun severim ben" demiş. Aradan yıllar geçmiş. Yine o melek, fakir bir köylü kılığında bunların önüne çıkmış. Abraş hastası adama "efendi" demiş, "görüyorum bu çiftlikler senin. Ben yoluma devam edemeyecek kadar naçar kaldım. Evime aileme gidecek kadar sadakaya ihtiyacım var. Biraz bana yardım eder misin?" Ödemeler çok bey, ödemeler çok demiş meleğe. Aynen böyle hadis-i şerifte. "Ya işimiz gücümüz var, taksitleri ödüyoruz, git işine" demiş. Melek kılıklı ihtiyar, yolda kalmış adam ona, seni bir yerden gözüm ısırtıyor, demiş: "Sen bir zamanlar çulsuz bir adam değil miydin?"

Adam “nerden çıkardın onları, bize babalarımızdan kaldı bu mal” demiş. Melek: “Eğer yalan söylüyorsan Allah alsın bunları senden” demiş.

Çıkmış ikinci kel adama gitmiş. Aynı konuşma. “Ya efendi” demiş, “ben yolda kaldım aileme kavuşmak için biraz sadaka ver bana.” Adam “ödemeler çok ödemeler” demiş. Melek, sen zamanında fakir bir adamdın, ben seni tanıyorum bir yerden demiş. Nerden tanıyorsun, yalan söylüyorsun diye karşılık vermiş adam. “Sen de yalan söylüyorsan Allah bunları senden alsın, eski kelliğine dönesin” demiş melek. Âmâya gitmiş. Efendi, yolda kaldım demiş. “Görüyorum ki senin çok malın mülkün var. Bir şeyler versen de aileme kavuşsam.” Âmâ adam, “kardeşim” demiş, “bir gün hiçbir şeyim yoktu benim. Allah, duası makbul bir kulunu gönderdi. Bunlar onun sayesinde oldu. Bunlar hep Allah'ın, benim değil ki. Al alabildiğin kadar git, gerisini bırakırsın.” demiş. Melek de “benim bir şeye ihtiyacım yok, hepsi sende kalsın, Allah da gerisine bereket versin” demiş ve olayı anlatmış: “Ben size Allah'ın gönderdiği bir melektim demiş. İkiniz imtihanı kaybettiniz, biriniz kazandınız.”

Şimdi kardeşler, tekrar vurguluyoruz: Bir varmış bir yokmuş hikâyesi değil bu. Resûlullah aleyhisselamın sözü. Bu söz; ashab-ı kiramın çocukları bir gün çok yaramazlık yapıyorlardı, uyumuyorlardı, onları uyutmak için anlattığı bir hikâye olabilir mi acaba Efendimiz'in? Hayır, hikâye değil ders bu. Bu dersten ne çıkıyor? Bir kere insan karakteri çıkıyor ortaya. İnsan ciddi bir şekilde bünyesinde, içyapısında nankörlük taşır. Nankör olmayan insan oranı üçte bir demek ki. “Ben zaten yoktum, Allah verdi bunu” diyen az demek ki. Asıl olan, yoğunluk ve çoğunluk, Allah'ın nimetlerine karşı nankörlük eden kitledir. Bu birinci dersimiz bu hadis-i şeriften. Çünkü benim Peygamber'im aleyhisselam, çocukları oyalamak için bir şey anlatmıyor. Ona iman edenleri eğitmek için anlatıyor. Hepimiz onun çocuğuyuz. Hepimiz onun sınıfındaki talebeleriz. O da bizi hayata hazırlıyor. Hayatın fitnelere, imtihanlarına karşı hazırlıyor. İşte bu hadisteki ders de onun eğitimlerinden birisidir.

Dolayısıyla biz bu hadis-i şerifi “Bir varmış bir yokmuş, İsrailoğulları'nda kel bir adam varmış, abraş bir adam varmış.” diye geçiştiremeyiz. İsrailoğulları'nda olmuş bitmiş bir şeyi bana niye anlatsın ki? İsrailoğulları'nda olmuş, bende olmaması gereken şeyi bana anlatıyor, yol gösteriyor. Hastalık budur diyor.

Buradan biz genel olarak insan karakterinin bu olduğuna dair ders çıkaracağız. Bu bizi iki yola götürecektir: Birincisi sen bu üçte birde misin, üçte ikide misin; her an test edeceksin kendini. Bir.

İkincisi: Filancayı camide gördüm, filancayı filan toplantıda gördüm. Hemen selamunaleyküm vealeyküm selam. Arabayı satıp dükkânı satıp iş ortaklığı yapıyorsun. Nereden bu kadar itimat oluştu buna? “E aynı tarikattayız. Beraber camide namaz kılıyoruz.” Bu 3/2 aldanma, 3/1 isabet etme ihtimali olan bir oyun senin için. Ömer bin Hattab radiyallahuanhın çok güzel bir sözü var. “Adamların camide başını eğip kaldırdığına aldanmayın” diyor. Camide namaz kılıyor adam. Zaten kılmasa gâvur diyecekler adama. Geliyor. Camide gördüm diye senin servetini de çarçur etmeyecek garantisi yok. İnsanlara belgeli ilişkilerle yaklaşmak lazım. Sadaka vereceksen bütün malını ver. İtiraz yok. İlişki kuracaksan, ticarî ilişki kuracaksan yüzde yüz bu ticarî ilişkini kanunlarla mı neyle

belgeleyeceksen belgeli yapacaksın. Anlaşacaksın, anlaşmalı noterde bir yerde şahit huzurunda tasdik ettireceksin. Çünkü insan karakterinin yoğunluğu inkâr üzerine kuruludur.

İnsanoğlu Allah'ı da inkâr eder. Nimeti de inkâr eder. Bunu elli defa yüz defa deneyip çukura düşmeyelim diye Resûlullah bize anlatıyor. Ama bunu “İsrailoğulları'nda bir varmış, bir kel varmış, bir kör varmış” diye dinlersen sen, Peygamber'ini çocuk hikâyesi anlatıyor gibi, hikâyeci bir hacı amca gibi dinlersen bütün servetini kaptırırsın o zaman. Gelir de dersin ki “adam sakallıydı bir de!” Yahu sakallı diye çalmayacak mı bir de. Sakallının çalma hakkı yok mu? Sakal insanın dışındaki tüydür. Beynindeki bir özellik değildir. Adam bir de hacca da gitmişti. Olabilir. Namaz da kılmış olabilir. Hacca gitti de Kâbe'de buna ticaret kursu vermediler ya. Tavaf etti geldi. Zaten hacca giderken de bankadan kredi alıp gitmişti belki de. Belki hacca giderken de faize bulaşmış bir adamdı.

Biz Resûlullah Efendimiz'in bize nasihatlerini, Mekke'de Medine'de Araplar'a yapılmış nasihatler olarak görmeye devam edersek çok bataklıklarda batır dururuz. Onlar kıyamete kadar Muhammedu'r-Resûlullah kim dediyse ona baba nasihati, öğretmen dersi gibi söylenmiş sözler olarak kabul edilmelidir ki biz aldanmamış olalım.

İnsan nankördür. İnsanın temel karakteri reddetmektir zaten. Ayağına basınca her insan bağırır. Cebine dokundun mu her insan itiraz eder. Her insanda hileye karşı, tuzaga ve cebine koymaya karşı bir meyil vardır. İnsanın o tamahı içinde vardır. İnsanda böyle tamah olmasaydı, Yahudi'de bu hırs olmasaydı, kendisine sürüler bağışlayan meleği “babamdan kaldı, bir sürü ödeme var, çek git” diye kapısından kovan Yahudi olmasaydı, dünyada medeniyet, teknoloji, sanayi bu kadar gelişir miydi? Bu hırs sayesinde işte insanoğlu teknoloji buldu, nimetler buldu, tarımı geliştirdi, ulaşımı geliştirdi. Ne sayesinde? Hırs sayesinde.

Elhamdülillah, tarladan aldığımız buğday bir dahaki yaza kadar bize yeter diye dursaydı insanlar, tarım mı geliştirdi? Teknoloji mi geliştirdi? Bu hırsı Allah bilerek koydu insanların içine. Tıpkı insanlara, karşı cinse karşı bir alaka, bir şehvet koyup da Allah Teâlâ'nın o şehvet sayesinde iki kişiden, Âdem ile Havva'dan milyonlarca insan yarattığı gibi. Eğer insanlar şehvetleri olmasa kadın derdi çekerler miydi? Erkek derdi çekerler miydi? Vurup öldüresi geliyor erkeğin, sonra kadını iyi bir gününde görünce de vurup öldüreceği kadını kucağına alıyor. Kocasını görünce düşman görmüş gibi oluyor. Bir bilezik alınca ya da bir güzel tatlı söz söyleyince affediyor kocasını. Ne sayesinde? İçi şehvet kaynıyor zaten. Bir ara o şehvetin üstü külleniyor, küf bağ alıyor. İşlemiyor. Sonra onu üfürüp güzel söz söyleyince onu üfürmüş oluyorsun. Şehveti tekrar kabarıyor.

Bu düzen sayesinde Allah milyonlarca insan yaratmış. Yoksa ilk gününde insanlar “aman bu kadının kahrı çekilir mi”, “aman bu adamın kahrı çekilir mi” deseler 50-60 sene sonra nesli kururdu insanların. Mal şehveti de böyle. Mal da yetmiyor. Yani şu anda fabrikanı kapatsan, enkaz olarak satsan, 200 sene de ömrün olsa yeter mi sana bunlar? Yeter. Niye bir fabrika daha açıyorsun? İşte bu duygu insanoğlunun büyümesini sağlıyor. O adamdaki mesela fabrika işletme tecrübesini Allah kullandırtıyor. Bir fabrika daha açıyor. 500 kişiye daha rızık kapısı çıkarıyor oradan Allah. O fabrikayı işletebilmek için filan teknolojik gelişmeyi de icat etmesi gerekiyor. Hayat düzeni kurmuş Allah böyle. Ama mümine diyor ki: “Sen hayvan gibi

sürünme. Sen iyilikleri inkâr etmeyen biri ol. Sen şükreden biri ol. Sen azma mal yüzünden.” Müminin farkı bu. Kâfirden farkı bu müminin.

Şimdi kardeşler, bu hadis-i şerife tekrar dönüyoruz. Yani melek geldi, üç kişiye çok zor durumda oldukları hâlde iki iyilikte bulundu. Birincisi, üçüne de mal verdi. Üçü de zengin oldu. İkincisi, toplumda bizim -deyimimizi kullanalım- beş paralıktılar, forslu adam oldular. İnsanların önüne çıkmaya çekiniyorlardı. Yaralı bereli diye insanlar onlarla tokalaşmıyordu. Arızalı diyorlardı. Ama o meleğin iyiliği sayesinde, duası sayesinde yakışıklı adam oldular. Fakat bunun bir imtihan olacağını düşünmediler. Birisi düşündü: “Benim zaten bir şeyim yoktu. Allah verdi bunları.” Öbürleri de “ödeme çok ödeme” dedi.

Ödeme çok derken yalan söyledi aslında. Neden? Çünkü zengin. Malım yok dese bu davarlar ne arıyor burada? Artık ne dedi bilmiyorum ama “işte siparişimiz var, ithalat yapacağız, şunları getirttik, onu getirttik” mi dedi, ne dediyse. Oyalıyor karşındakini. Bu İsrailoğulları’nda yani 2500-3000 sene önce olmuş bir olay. Ama bir kere levh-i mahfuzdaki kayıtlara geçti. Bu kayıtlardan aldı Resûlullah aleyhisselam. Ümmetine okudu bu haberleri.

Biz bir masal dinlemiyoruz. Biz bir hikâye dinlemiyoruz. Peki böyle bir şey nasıl olabilir? Herhâlde bu Allah’ın bir damla sudan bir insanı yaratmasından daha zor değildir. Daha zor? Allah için zorluk mu var?

Kardeşler, şimdi İsrailoğulları orada dursun. Ümmet-i Muhammed olarak, sevgili Peygamber aleyhisselam Efendimiz’in bize bu verdiği bilgiden bizim ne anlamamız gerekiyor? Ya da ben bir mümin olarak üzerime alınam mı bundan? Elbette “hepimiz bu abraş gibi kel gibi nankörüz” dememiz yanlış. “Hepimiz bu âmâ gibi vefalıyız.” dememiz de ispatı zor bir şey. Bunu eve gidip de hanıma anlatıp: “İşte bak, İsrailoğulları gibi sen de nankörsün. Gördün mü bak, bütün nimetleri inkâr ediyorsun.” desen aynı hak onun da eline geçip “bu hadisi bir de ben okuyayım bakalım, sen beni böyle gencecik, taze bir kadın kız olarak buldun. Senin elinde buruştum bu hâle geldim de şimdi sen ikinci kadın peşinde dolaşıyorsun ey İsrailoğlu kafalı adam!” dese o da haklı.

Bu hadis-i şerif yüzde yüz hiçbirimize uyarlanamayabilir. Hepimizde de bu hadis-i şeriften anlamamız gereken tedavi malzemesi bulunabilir. Kimse “bize ait değil canım, İsrailoğullar’ına ait” dememeli. Aha bizim karıyı anlatıyor bu, da dememeli. Bizim patronu anlatıyor da dememeli. İkisi de yanlış. Bir kere kimde ne kadar kellik bulundu da o kelliği Allah iyileştirdi de adamın ayağında çarık yoktu da ne kadar zengin etti; onu Allah biliyor sadece. Bizim Allah’ın bileceği, bizim burnumuzu sokamayacağımız şeylere karışmamız yanlış zaten. Sırf sen beğenmiyorsun ya da seninle ilişkisinde sıkıntı var diye mesela komşu marketçiye “bu adam zamanında limon satıyordu Eminönü’nde, şu hâle bak şimdi n’oldu, ramazanda da fitre vermiyor, zekât vermiyor, hah İsrailoğulları’ndan bu adam işte” filan dememiz iftira olur, yanlış olur.

Müşahhas hâle getirir. Filanca şahıs içindir bu, dediğimiz zaman vebal riski taşırız. Toplu itham yanlış. Hiçbirimiz öbürünü itham etme hakkına sahip değiliz. Peki Peygamber aleyhisselam Efendimiz onu bize ders çıkaralım diye anlatmamış mıydı? Evet öyle anlatmıştı. “Tamam ben ders çıkardım işte? Bizim marketçi limon satıyordu. Şimdi bak adam kaç market

açtı. Zekât vermiyor.” Allah ders çıkarın dedi, zekât hesabı çıkarın demedi bize. Biz insanların muhasebesinin görevlisi değiliz. Ama kendi namımıza hesaplar çıkarabiliriz. Bu hesapları çıkaralım.

Kendisi burs toplayıp onun bunun sadakasıyla, köylüler derneğinden şu kadar, beş on kuruş burs alarak okumuş insanlar daha sonra bir makam sahibi olduklarında, köylerinde fakirlikten dolayı okuyamayıp bir köy çobanı olarak kalan gençleri düşünüp “Gel yavrum. Seni ben okutacağım. Şehirdeki imam hatibe git. Yurt paranı da ben vereceğim.” demiyorsa al sana İsrailoğulları kalıntısı adam işte. A şahsı, b şahsı, filan marketin sahibi, filan fabrikanın sahibi, Ali, Veli demiyorum. Karakteri konuşalım. Zamanında sana köylüler toplanıp ayakkabı almışlardı sen şehre gideceksin, okuyacaksın diye. O günleri niye unuttun? Elinde imkân olduğu hâlde o köyden bir kişiyi alıp imam hatip okuluna götürüp kaydettirsen ne olur şimdi? Teşvik etsen? İşte insanoğlunun bunu yapma oranı çok düşük.

Üç kişiden biri “bunlar benim değildi, Allah verdi zaten” dedi. Gerisi de “ödeme çok abi ödeme” deyip gönderdi adamı. Köyden nasıl çıkmıştın? Şimdi nasıl yaşıyorsun? Bu muhasebeyi yap. Bir kadın evlenirken senin çeyizini bile emanetti hatırlıyor musun? Hepten yetim kadın gibi gitme, dul kadın gibi gitme diye sana emanet bir kolye bulmuşlardı. O kolyeyi düğünde takmıştın, hatırlıyor musun onu? Hatırlıyorsun. Şimdi eşini on sene ödenecek borçlara sokup niye evin mobilyasını yeniliyorsun? Sen zamanında evlenirken bileziği bile olmayan bir genç kızdın. Ablanın, komşunun bileziğini, teyzenin bileziğini sana almışlardı. Aman düğünde garip olmasın, dul kız gibi olmasın diye. Şimdi bilezik beğenmiyorsun. Şimdi koltuk beğenmiyorsun.

Allah sana huzurlu bir yuva verdi. Nimetler içinde yüzüyorsun. Zamanında et diye bir nimetin olduğundan haberin yoktu. Şimdi kıyma alacak hâlde geldin. Biftek olmasa ne olur. Düşünce tarzı işte. Bu da İsrailoğlu kafalı. Bu da “ödeme çok ödeme çok” diyor. Tabii ödeme çok; her sene koltuk değiştirirsen ödemen çok olur tabii. Ödemesi çok bunun.

Kardeşler, bir misal daha ama çapraz bir örnek veriyorum. Bu mahallede namaz kılacak bir yerimiz yoktu. Toplandık, cami yaptık. Elhamdülillah, ne kadar güzel. Yirmi senedir camide namaz kılıyoruz. Bi’ bayram günleri çok kalabalık oluyor. Ve caminin dışına da hasır seriliyor. İki bayramda bir de yağmur gibi bir şey yağıyor. Bütünü yirmi dakika. İnsanlar fırtına da olsa orada dururlar. Niye bu camiyi yıkıp yenisini yapıyorsunuz? Bu cami 100 sene daha size yeter. Duvarları çatlamadı. Niye yıkıyorsun da yenisini yapıyorsun bu caminin? “E çok eskidi cami.” Eski camide namaz yarım mı oluyor? Cami eskidikçe namaz olmuyor mu? Benim bildiğim cami ne kadar eskiyse o kadar çok namaz kılınmış olduğu için orada daha kalitelidir namaz. Daha kalitelidir benim bildiğim. Kerpiç cami beton camiden daha iyi. Beton cami platin kaplı camiden daha iyi. Hoparlörsüz cami gürültülü, müzikal hoparlörlü camiden daha iyi. Camiyi niye yıktınız? Niye yıkmak istiyorsunuz? Bu cami depremde çöker diyorsan zaten tahta bir cami; çökse ne olur? Çökmese ne olur?

Niye biliyor musun? Buradaki konu cami konusu değil. Çapraz giriş yapmak istiyorum. Bu doyumsuzluk ve olanı kabullenememe hastalığı işte. “Çok ödeme var” lafı buradan geliyor. Bizim camilerdeki ihlas ve kalitemizi mi artırmamız gerekir, camideki kat sayısını, beton kalitesini mi artırmamız gerekir? Asıl mücadele etmemiz gereken bizim nedir?

Camide yirmi sene önce de bir Riyâzü's-Sâlihînin dersi yapılmıyordu. İmam ezandan bir dakika önce açıyordu, el-Fatiha demeden de camiyi kilitliyordu. Yirmi sene önce de öyleydi, yirmi sene oldu, köyde yirmi imam hatip mezunu insan var. Gençler de camiye geliyorlar. Hâlâ Riyâzü's-Sâlihînin okunmuyor senin caminde. Burada bir Riyâzü's-Sâlihînin halkası oluşturalım demiyorsun. Onun yerine bu camiyi yıkalım, daha güzelini yapalım diyorsun. Ve bunu da Allah için yapıyorsun ha! Öyle kötü niyet yok zaten.

Hayır kardeşim, bu bir dünyevileşmedir. Şeytan hilesidir. Dünyevîleşiyorsun sen. Asıl fonksiyonu caminin orada Allah'ı dinlemek, Peygamber'i dinlemek, huzur bulmaktı. Huzur bulamadığın 30 senelik, 50 senelik camiyi yıkıp yenisiyle şeytan seni meşgul edecek. Hacı amca sen zaten ölmüş gitmiş olacaksın o cami açıldığında. Ama o oyalanmayla asıl senin Rabbinle baş başa kalman gereken saatlerde müteahhitle, tuğlacıyla, çimentocuyla, demirciyle baş başa kalacaksın. Bu sonradan görme hastalığı işte.

Şu İsrailoğulları'ndaki adamlar da sonradan gördükleri için asıl yapacakları şeyi keşfedemedi. Doğal bir zengin değil adam, sonradan görmüş. Sen de hiç cami yokken Allah sana bir baraka gibi cami vermiş. Kıl namazını. Orada zikrini yap. Cemaat olmanın ahengini ve kalitesini oluştur. Ondan sonra da yoluna devam et. Hayır, illa cami yıkılacak, yenisi yapılacak. Çünkü bu da zaten 30 senelik evinde bunalmaya başladı. Yeni ev arıyor. Kendi evini yenilerken camiyi de yeniliyor. Sonradan görme!

Kardeşler, bu çapraz örneğim. İnşallah “bu adam camilerin büyümesine karşı herhâlde” diye yorumlanmaz. Cami sakat olur, kubbesi milletin kafasına çökecekse yıkılsın elbette. Sabah namazında dolan camiyi de yarın yıkmak lazım. Çünkü cemaat gelecek yer bulamıyor. Bayram namazı için cami yapmaya ne gerek var. Bizim dinimizde bayram namazları camide kılınmaz, musallada kılınır zaten. Musalla düz arazi demek. Peygamber aleyhisselam Efendimiz mescitte hiç bayram namazı kılmadı ki. Musallada, açık alanda kıldı. Şöyle havaalanı gibi yerlerde bayram namazı kılınır. Bütün Müslümanlar orada bulunurlar. Her köy kendi başına bayram namazı kılsa elbette cami yetmez sana. Yani camileri yıkmak veya yıkmamak; cami ile ilgili bir konu anlatmıyorum ben. Şeytan bu sonradan görme hastalığını camide bile içimize enjekte eder isterse; bunu anlatıyorum.

Bir başka çapraz örnek: Bir erkek dünyası hastalığından söz etmek istiyorum. Bu hastalık erkek âleminin hastalığıdır. Şimdi filanca kızla evlenmek için eniştesinden, amcasından, köyün imamından öğretmenine kadar herkesi aracı koşmuştu biri. Babasını da ikna edip evlendiler sonunda. Bu aşk lafları, edebiyatlar; işte Leylalar, Mecnunlar derken beş altı sene geçti. Yavaş yavaş fitil hareketlendi. Fitili çıkardılar, tutuşturdular. “Şey... işte aslında bir daha evlenmesi lazım bunun.” Niye? “E kadın işte şey değil...” Ne değil? “Şey değil...” Ne değil ama? Kadın mı değil. Beş sene üzerine mi anladın kadın olmadığını? Hani bunun için sen köyü terk edecektin? Hani bunun için yayladan gelmemiştin sen? Kış bastırıldığı hâlde hâlâ yaylada duruyordun, o kızı vermezlerse gelmem diyordun. Ne oldu? E sonradan görmenin oğlu! Ne değişti? Ne değişti biliyor musunuz? Hiç yokken o kız Züleyha idi, olunca “ödemesi çok” adamın, ödenecek işleri var.

Köyde 20 kız vardı zaten, 19'undan güzeldi bu, bununla evlendi. Sonra bir fabrikada bir tekstil atölyesinde iş buldu İstanbul'da. Geldi baktı 9000 daha kız var İstanbul'da. Bu o

güzel, daha güzel zannetti, şeytanın allayıp pullayıp güzelleştirdiği, haram olduğu için daha tatlı olan o kızlara baktı. Akşam geldi, değişik bir model. “Ya bizim karı bozuldu...” Nesi bozuldu? Yani dört kolu mu oldu? Sekiz gözü mü çıktı başında? Nesi bozuldu? “Yaşlandı!” Sen gençleştin mi? Sen de yaşlandın. Dengiydin, hâlâ dengisin. Ne değişti, hiç bir şey değişmedi, hiç bir şey gelişmedi. İşte üçte ikisi insanın budur. Üçte biri de zaten “bunu verdiği için Rabbime şükrederim. Bu benim çocuklarımın anası. E bu buruştu, ben de buruştum zaten, bunun sinir sistemi bozuldu, benim de sinir sistemim bozuldu. Ben melek değilim. Rabbim verdi bunu, şükür” diyen insan makul. Zaten benim yoktu, Allah bunları vermişti bana, Allah gözümü açtı diyen, vefalı insandır. Kadın için de bu gerekli. Belki kadın, benim bir kocam daha olsun demez, onun öyle bir hakkı yok, ama kadın da “dünya kralı, bundan daha iyi erkek olmaz, köyün bir tanesi” dediği adamı daha sonra eve gelmeden lince kalkarsa, “sen şöylesin, sen böylesin, bozuldun sen, işte bıyıkların uzadı, sakalların beyazladı” derse o da aynı nankörlük damarını taşıyor.

Bu İsrailoğulları’ndaki üç kişi erkektiler ama genleri insan geniydi. Burada kardeşler, biz çocuklarımızla ilişkilerimizde, eşlerimizle ilişkilerimizde, ticaretimizde, memur olduğumuzda, işçi olduğumuzda, her yerde şu İsrailoğulları’ndaki üç adamdan hangisine benzediğimizi test edelim. İşadamları mesela: İş istemeye gelenleri nasıl işe alıyorsun dediğinde cevap ne işçiden: “Abi sigortamı yap, istersen maaş verme.”

Maşallah, ne bedava işçi bulduk diye hemen işe alıyorsun. Asgarî ücret. 6 ay sonra ne diyor aynı işçi? “Sen ne kadar kazanıyorsun, bize ne kadar veriyorsun” diyor. E senin sigortan ödeniyor hâlâ, niye girerken işe “kazandıkça %10’u benim” diye girmedin? O zaman iş bulamazdın değil mi? “Kellik gitsin abraşlık gitsin” dediğin zaman razıydın, başka bir şey istemem Allah’tan, kellik gitti kafadan, güre saçların oldu, yakışıklı adam oldun... “ödeme çok bugün.” İşçinin nankörlüğü bu işte.

Sen bunu delikanlı bir işçi olarak aldın, yerdeki inşaat malzemelerini kaldırıyor, çok iyi delikanlıydı o zaman. Şimdi beli ağrıdı, fitik oldu, adamı işten çıkarmak için bahane arıyorsun. Sen de İsrailoğulları damarı taşıyorsun. Bu adam delikanlıyken, 100 kg’lık varili kaldırırken iyi işçiydi değil mi o zaman?

Yani bu mesele kardeşler, sadece erkeklerin kadınlara, kadınların erkeklere vefasız davranması değil, sadece işçinin patrona, sadece patronun işçiye vefasız davranması değil. En başta söylediğimiz gibi Allah’ın kurduğu bir düzen bu. On sene önce konuştuğun sözler palavra mıydı? On sene önce bundan iyisi yok diyordun, on sene sonra ne değişti, yirmi sene sonra ne değişti? Bu sebeple Resûlullah aleyhisselam Efendimiz’in bu hadis-i şerifini her ay bir defa dinlese bana göre azdır. Her hafta bir defa dinleyelim diye geçiyor içimden.

Bunu siyasî çalışmalarda da, bir köy derneği çalışmasında da, bir vakıf çalışmasında da, bir komşuluk ilişkisinde de; her yerde uyarlayabiliriz. Mesela bir insan bir siteye yerleşiyor, bir mahalleye yerleşiyor, nasıl diyorsun? O zaman henüz köyden geldi ya; “Vallahi müthiş insanlar, Allah razı olsun.” E Allah razı olsun, 6 ay sonra bir rapor alıyorsun ki bu, bir savaş alanına yerleşmiş meğer ki, köyden geldiğinde apartmanı ilk defa, asansörü ilk defa gördüğü için uzay üssüydü orası, sonra biraz daha asansörü hızlı, hidrolik asansörlü bir bina gördü, bu bina kötürüm oldu. Hiç orada oturulmaz artık, orada oturulur mu!

Bu genlerimizi kontrol etmemiz gerekiyor, her şeyimizde geçerli bu. Sadece başı kel olan, abraş olan, âmâ sıkıntısı değil. Resûlullah aleyhisselam Efendimiz üç sıkıntısı olan insanı anlatmıyor, insanı anlatıyor, insan bu; iyiliğe karşı nankördür. Eş eşine karşı nankörlük yapabilir, çocuk babaya karşı nankörlük yapabilir. Mesela çocuğa belli bir yaşa gelinceye kadar harçlık veriyorsun, veriyorsun, veriyorsun; bakıyorsun ki çocuğun artık çalışması lazım, “Yavrum sen bir işe gir de 5-10 kuruş kazan, bizim de zaten mahdut gelirimiz” dediğin zaman “Cimri baba, nereye götüreceksin bu paraları!” Nereye götürürsem götürürüm, biraz da sen çalış, baba ol bakalım.

Aynı şey baba için de geçerli. Yani çocuk verdi, verdi, babanın keyfine tatile gönderiyor, umreye gönderiyor, hacca gönderiyor. Bir gün de hanımla beraber biz de gidelim canım, hep babamızı gönderiyoruz dediği an; süt haram, her şey haram çocuğa artık, niye? O sene onu umreye göndermediler! Bu da vefasızlık. Eski iyilikleri ne oldu bu çocuğun? Eski iyilikleri nerede? İnsan baştan sona ortalamayı bulup konuşmalı. Bu adam bir ramazan seni iftara çağırmadı; hain, Nemrut oldu gitti hemen, daha insanlık değeri yok. Hayır, ne o ilk günkü cömertliğinden dolayı onu İbrahim’e benzet, ne de bir gün seni iftara çağırmadı diye Nemrut’a; ortasını bul.

Bu 10 senelik, 20 senelik komşuluk, akrabalık, eşlik ilişkisinin ortasını bul. İlk gün 100 puan verip abartma, son gün -80 puan verip öldürtme adamı, ortasında “60 puanlık bir adam” de, mesela. Mutedil ilişkiler, mutedil takdirler kullanmamız lazım. En basit örneklerden biri: Bir öğretmen üç sene bir çocuğu okutuyor, üç senelik ilk değerlendirmesinde “süper, bunu uzaya gönderiyoruz, bu çocuk matematik dehası, bu çocuk çok iyi okur yazar...” Allahuekber yahu! Doğuştan bilim adamı herhâlde. Öbür sene “öğretmen bey bizim çocuk nasıl?”

-Odu! Bunu çoban yap, bir işe yaramaz.

Yahu bu sözün mü doğru, geçen seneki sözün mü doğru senin? Evet çocukta bir zikzak var ama sen geçen sene bunu niye anlayamadın? Çocuk seni kandırılmış meğer ki. Bir atımlık barutu mu vardı bu çocuğun? Hocasin, hocalıkta da geçerli bu. Yani bir yere gidiyorsun, işte örtülü kadınlar görüyorsun, camide ağlayan iki Müslüman görüyorsun; burası Mekke. Öbür gün menhiyat görüyorsun; burası Telaviv. Yahu üç günde bir şey Mekke’den Telaviv olacak kadar değişir mi? Bakışın yanlış, bakışında yanlışlık var, takdirinde nankörlük var. Mutedil ol ortasını bul, abartarak da iş yapma.

Evlilik ilişkilerinde bilhassa bu boyut çok önemli. İlk günlerde tabii helal bir şekilde evleniyor, ilk defa bir erkeğin elini tutuyor, ilk defa bir kızın elini tutuyor. O gün sorduğunda Züleyha da kim oluyor canım, o herhâlde güzel bile değildir. Bunun hanımı dünya birtanesi, atıyor, kafadan atıyor. Hele onu görüşmelerde falan ikna edecek bir süreç yaşıyorsa, nişanlılıkta filan ooo, ne şiirler ezberlemiştir o. Öbür taraf da zannediyor ki fesubhanallah, bu kadar güzel değildim ama herhâlde aynalar kalitesizdi bizim evde. Ben bu kadar yakışıklıydım da haberim yokmuş. Tabii insanlar üç gün baş başa kalınca 4. gün bir duraklama dönemi yaşanıyor, bir duraklanıyor. Herhâlde biz bir hata ettik değerlendirmede falan. 5-6. günler. Neyse vardır kaderin bir bildiği. Bir ay iki ay geçiyor, kusurlar ortaya çıkıyor.

Mesela kaynanaların bu İsrailoğlu genlerinden olan hastalıklarından birisi: Kız istemeye gittiklerinde “Ben gelin istemiyorum ha!” Ne istiyorsun? “Kız alacağım ben. Kızlarım üç tane, bir tane daha alacağım, dört tane olacak kızım.” Yani o kızı o kadar bağrına basacağını söylüyor. Meğer kurbanlık için bir kız istiyormuş. Yani ahırdaki üç ineğini kesmeye acıyor da kurban kesmek için bir tane daha alıyor gibi. Yahu sen bu kızı hani görmüştün beğenmiştin, kızlarından daha iyiydi, şimdi nereden canavar oldu bu? Nasıl bir canavar oldu? Bir insanın hilkatı bir senede, beş senede değişmez ki. Yani İsrailoğulları maymun oldular ama 40 sene sürdü maymunluk süreçleri. 40 senede maymun derisinden kurtuldular. E bu 40 sene değil, 40 gün sonra sen bu gelinin Allah’ın düşmanı, insan olmayan muzur bir şey olduğunu mu anladın? Hani damadını sen ilk ay tanıtırken “Canım benim, çocuklardan iyi, benim evlatlarım öyle olsaymış” diyordun? Nereden şimdi bu damat İsrail casusu kesildi?

O zaman da mübalağa yapıyordun, dengeli konuşmuyordun, bu zaman da dengeli konuşmuyorsun. İnsanoğlu bu işte, sonradan görüyor. Allah ona birisinin doğurup 20-25 sene büyüttüğü, büyütmede eziyetini çekmediği bir kız veriyor, yani onu gelin olarak, eş olarak alıyor. Bu kadını sen doğurup büyütmedin, Allah bunu bir anaya doğurtturdu, büyüttürdü, işe yarayacak bir hâle getirdi. Bir kocayı da aynı şekilde, kadını da aynı şekilde, sen bunu hazır buldun. Hazır bulunduğunda mevlitler okutup duruyordun. Ne zaman ki bu nimet sana bol gelmeye başladı, nankörü oldun... Bu bir hastalıktır. Mümin bu hastalıktan ne kadar korunduğuna bakacak ve Rabbine ne kadar bu hastalığa yakalanmadığını ispat edecek ki Yahudi’yle, muharref kitabı olan Hıristiyan’la farkı ortaya çıksın.

Kardeşler, İsrailoğulları’nda da ve diğer milletlerde de insan olan herkeste bu hastalıklar var ama Muhammed aleyhisselamın terbiyesini görmüş, onun hadislerini okuyan, ona gelen Kur’an’ı iman kitabı olarak gören birine hiç yakışmıyor, nankörlük yakışmıyor. Dün ayağını örttüğün adam, bugün niye tekmelediğin adam oluyor? İnsan ilk kararında mutedil olmalı, son kararında da âdil olmalıdır. Adaletle karar ver. Evet bu, şu demek değildir: Evlendik ne boşanmak var, ne tenkit var artık. Böyle bir şey yok canım. Boşanmak kaderdir, boşanmak da gerçekleşebilir ama Allah ne buyuruyor? “Önceki güzellikleri unutmayın, öyle konuşun.”

Evet biz çok iyiydik, sonra bu iyilik bir tarafta bozuldu veya ikimiz de bozulduk, şimdi ayrılacağız diyebilirsiniz. Biz çok iyi duygularla şirket kurduk, karar verdik, geçinemiyoruz, ayrılacağız olabilir. Bir şirket kurdun, sermaye koydun, kıyamete kadar devam diye bir kural yok. Ama nankörlük de yok. Biz 10 senedir beraberiz, 8 sene iyi olduk, son iki senedir de şu şu sıkıntılar çıktı; zaten kime sorduysak, hakem kimi yaptıysak, siz devam etmeyin böyle dediler, onun için devam etmiyoruz. Makul. Bunda bir sıkıntı yok. Biz birbirimize nikâhlanırsanız, birbirimize ortak oluruz ama birimizin etini öbürünün etine yapıştıracak şekilde bizi tek vücut yapmaz bunlar. Beraber durma süremizce beraber dururuz, duramayacağımıza bizim dışımızdakiler karar verirse, çünkü biz olayın içinden bunu iyi göremeyebiliriz, hakeme başvurduk, hakem dedi ki, sizin bir arada durmanız makul değil, adaletli bir şekilde ayrılırsınız.

Konuşurken mutedil konuşacağız, karar verirken âdil karar vereceğiz. Allah’ın ilk sözlerimizi de son sözlerimizi de, ilk kararlarımızı da, son kararlarımızı da bildiğini ve bunları

bir gün önümüze koyup “sen böyle demiştin zamanında” diyeceğini bilmemiz gerekiyor. Mümin budur.

Kardeşler, meselenin zeti şu: Biz Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemden insan karakteriyle ilgili bir öğüt aldık. Bize İsrailoğulları'nın tarihini anlatmıyor, İsrailoğulları'nda Allah'ın bir imtihanını anlatıyor, bu imtihan bugün acaba herhangi birimize uygulanıyor, bir melek geliyor mudur? Melek geliyor mu bilmem ama sen arıksız bir adamken şimdi nasıl şirket kurdun onu bilirim ben. Sen tıraş bile olamıyordun, bu güzel kızla nasıl evlendin onu bilirim ben, yoksa senin kelini düzeltti mi Allah, âmâlığını bir meleğe dzelttirdi mi onu bilemem. Yani bu imtihan bu sabah herhangi birimize yapılmış olabilir. “demem var abi” deyip demediğine herkes dikkat etmeli.

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللّٰهُ وَسَلَّمْ عَلَی سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَیٰ اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.